

Info

Epilepsy

Ukrainian
УКРАЇНСЬКИЙ

Перша допомога при
епілептичних нападах

Швейцарська протиепілептична ліга досліджує – допомагає – інформує

ГЕНЕРАЛІЗОВАНІ ТОНІКО-КЛОНІЧНІ („GRAND MAL“-) СУДОМИ

Найголовніше для кожного, хто став свідком генералізованого тоніко-клонічного або «Grand mal» нападу, — не панікувати і поводитися спокійно, незважаючи на хвилювання і занепокоєння. Доброзичливі, але надто схвильовані перехожі можуть завдати додаткової шкоди через необдуману допомогу.

Зберігайте спокій

Епілептичний напад зазвичай не загрожує життю постраждалих, навіть якщо він виглядає загрозовим. Зупинити напад після того, як він почався, практично неможливо. Крик людини на початку судом не є вираженням болю, спричиненого нападом, а базується на спазматичному всмоктуванні або витісненні повітря через трахею та глотку. На початку нападу подивіться на годинник, щоб задокументувати тривалість нападу.

Захистити від травм

Ви не можете запобігти нападу, що вже розпочався. Якщо постраждала особа проявляє ознаки епілептичного нападу або має «фіксований погляд», допоможіть їй лягти - в ідеалі на диван чи ліжко, в іншому разі на підлогу. Покладіть під голову м'який предмет, наприклад, светр. Не намагайтеся посадити потерпілого на стілець або його утримувати.

Якщо потрібно, відтягніть тіло потерпілого від небезпечної зони - наприклад, сходів або жвавої вулиці. Для цього людину треба схопити за верхню частину тіла, а не за кінцівки. Не змикайте руки — під час нападу легко вивихнути плечовий суглоб.

Предмети, які також можуть бути небезпечними: приберіть дрібні предмети і все, що є гострим, твердим або гарячим, навіть якщо постраждала особа тримає це в руках. При необхідності спробуйте обережно зняти з неї окуляри.

ГЕНЕРАЛІЗОВАНИЙ ТОНІКО-КЛОНІЧНИЙ („GRAND MAL“-) СУДОМИ

Зробіть

Зберігайте спокій (особливо в місцях скупчення людей), подивіться на годинник (початок нападу?).

Якщо з'явилися перші ознаки нападу (наприклад, повідомлення постраждалої особи, «фіксований погляд»), допоможіть лягти на диван, ліжко або підлогу.

Спробуйте прибрати небезпечні предмети

- Наприклад, дрібні побутові предмети або гострі, тверді або гарячі предмети
- При необхідності обережно витягніть з рук небезпечні предмети (ножі, ножиці тощо).
- При необхідності зніміть окуляри

Якщо необхідно, відтягніть потерпілого від небезпечної зони (наприклад, відкритого вогню або сходів) (за тулуб/верхню частину тіла).

Після припинення спазмів покладіть постраждалого на «положення на боці»; тримайте дихальні шляхи чистими та запобігайте потраплянню слини та блювотних мас у трахею та легені.

Якщо є можливість, підсуньте під голову м'який предмет (наприклад, подушку, светр тощо).

Розстібніть за можливість одяг, щоб полегшити дихання

- Наприклад, послабте краватку
- Відкрийте комір сорочки

Викличте лікаря або швидку допомогу (у Швейцарії: 144), якщо: виникли кілька нападів поспіль, а постраждала особа не прийшла до свідомості між ними; «спазми» під час нападу, який триває довше 3 хвилин; виникли травми або інші ускладнення.

Не робіть

Занепокоюватися, панікувати і метушитися.

Спробувати запобігти нападу, «розмовляючи» з потерпілим, трясучи, постукуючи його або простягаючи нюхальний засіб.

Під час нападу змусити людину сісти, наприклад, на стілець або пройти далі. Спробувати тримати за руки і ноги, розімкнути зведені судоמוю або «оживити» потерпілого.

Спробувати відтягнути постраждалого за руки (небезпека вивиху плечового суглоба).

Під час спазму перевертати на положення на боці (небезпека вивиху рук у плечовому суглобі). Спробувати давати протиепілептичні або інші препарати (небезпека захлинутися).

Тримати потерпілого під час, і, особливо після нападу (підвищує ризик травмування).

Намагатись розвести зуби або просувувати предмети між верхньою та нижньою щелепою (ризик травми зубів і пальців).

Якщо епілепсія є відомою і напад неускладнений, кожного разу викликати лікаря або швидку допомогу.

Не кладіть нічого між зубами

Часто, з найкращих намірів, намагаються помістити між зубами людини, у якої напад, якийсь предмет, наприклад ложку чи ручку, щоб запобігти прикушенню язика. Однак зазвичай це не вдається, і тому це завдає більше шкоди зубам та призводить до інших травм, ніж приносить користі.

Відсилати «спостерігачів»

Коли постраждалі приходять до тями, люди часто відчувають найбільший дискомфорт через «спостерігачів» навколо них, тому що напад для них вже не є чимось особливим. Якщо ви подорожуєте з кимось, хто постраждав, або якщо ви випадково стали свідком нападу як перехожий, ви можете чимало допомогти потерпілому, якщо, наприклад, відішлете непотрібних перехожих, зауваживши, що ви знайомий із ситуацією, що це просто судоми і нічого особливого.

НЕСВІДОМО ПЕРЕНЕСЕНІ — ФОКАЛЬНІ (ПАРЦІАЛЬНІ) НАПАДИ

Найважливішим є також зберігати спокій і вести нагляд. Хоча постраждалі виглядають розгубленими, вони травмуються напрочуд рідко, навіть якщо вони, наприклад, тримають у руці ніж на початок нападу. Навіть під час так званого «автоматизму», коли відбуваються несвідомі рухи і дії, зазвичай мало що трапляється.

Залишайтеся з постраждалими і не залишайте їх самих.

Як тільки напад почався, його неможливо зупинити або перервати. Можна обережно спробувати вирвати з рук небезпечні речі або відтягнути постраждалих від небезпечних місць. Однак, у разі вираження невдоволення або появи оборонних рухів, вам слід швидко поступитися, тому що в іншому випадку це дуже легко може призвести до бійки (про що ті, хто постраждав, зазвичай не можуть згадати потім!).

НЕСВІДОМО ПЕРЕНЕСЕНІ — ФОКАЛЬНІ (ПАРЦІАЛЬНІ) НАПАДИ

Зробіть

Зберігайте спокій (особливо в місцях скупчення людей), дивіться на годинник (початок нападу?).

Якщо необхідно, супроводжуйте постраждалих подалі від небезпечної зони (наприклад, дороги чи кухонної плити).

Спробуйте прибрати небезпечні предмети

- Наприклад, дрібні побутові предмети або гострі, тверді або гарячі предмети
- При необхідності обережно витягніть з рук небезпечні предмети

Залишайтеся з постраждалими, поки напад не закінчиться, і вони знову зможуть нормально говорити, та почнуть орієнтуватись де вони знаходяться і куди прямують.

Запропонуйте допомогу після нападу: наприклад, посадіть на місце

- Наприклад для поїздки додому
- Запитайте, чи варто комусь зателефонувати
- Запитайте, чи потрібно викликати швидку допомогу
- опишіть постраждалому перебіг і тривалість нападу
- Вкажіть ім'я та адресу, якщо це можливо

Не робіть

Тримати потерпілого під час і особливо після нападу

Залишати людину саму під час нападу.

Під час нападу спробувати вплинути на поведінку людини.

Швидко «приводити до тями» відповідну особу після нападу

Швейцарська протиепілептична ліга досліджує – допомагає – інформує

АБСАНСИ

Абсанси зазвичай тривають лише від 5 до 30 секунд і є зазвичай настільки нешкідливими, що заходи першої допомоги лише з цієї причини не потрібні. Майже ніколи це не призводить до травмонезбезпечних або інших небезпечних рухів, дій або падінь. Оскільки постраждали взагалі не усвідомлюють своїх нападів, їм слід повідомити пізніше про те, що у них стався напад.

Епілепсія може вразити будь-кого

П'ять-десять відсотків людей переживають епілептичний напад протягом свого життя. Майже один відсоток населення хворіє на епілепсію протягом життя. У Швейцарії це близько 80 тис. осіб, у тому числі близько 15 тис. дітей

Швейцарська протиепілептична ліга – активна у багатьох відношеннях

Швейцарська протиепілептична ліга досліджує, допомагає та надає інформацію з 1931 року. Її мета полягає в тому, щоб у довгостроковій перспективі покращити повсякденне життя людей, які страждають на епілепсію, та їхнє становище в суспільстві.

Дослідження

Вона сприяє подальшому розвитку знань у всіх сферах епілепсії.

Допомога

Інформація та поради німецькою, англійською або французькою мовами:

- для постраждалих та їхніх родичів
- для професіоналів з найрізноманітніших сфер

Інформування

Швейцарська протиепілептична ліга інформує та привертає увагу громадськості, таким чином, підтримує інтеграцію людей, які страждають на епілепсію.

Автор:

Лікар медицини Dr. med. Günter Krämer
Президент Швейцарська протиепілептична ліга
2001–2016

Більше брошур українською мовою:

www.epi.ch/uk

Подальша інформація

німецькою, французькою, англійською,
частково італійською мовами:

Swiss League Against Epilepsy

Seefeldstrasse 84

8008 Zürich

Tel. +41 43 488 67 77

Fax +41 43 488 67 78

info@epi.ch

www.epi.ch

IBAN CH35 0900 0000 8000 5415 8

Інформація актуальна станом на травень 12/2022.

Реалізовано за люб'язної підтримки головного(их) спонсора(ів)
Neuraxpharm Switzerland AG, UCB-Pharma AG.

 Inspired by patients.
Driven by science.

Інші спонсори Швейцарської протиепілептичної ліги: Angelini Pharma, BIAL S.A., Desitin Pharma GmbH, Eisei Pharma AG, Jazz Pharmaceuticals, LivaNova Schweiz AG, Jazz Pharmaceuticals, Sandoz Pharmaceuticals AG.

Спонсори не впливають на зміст.